

Dames en heren,

Namens de drie organiserende instellingen – het Nederlands Auschwitz Comité, het NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies en de Sociale Verzekeringsbank – heet ik u allen van harte welkom bij deze eenentwintigste *Nooit Meer Auschwitz*-lezing.

Please allow me to extend a special welcome to Mr. Dror Moreh. We are honored to have you with us this afternoon and we are most grateful that you have accepted our invitation to deliver the *Auschwitz Never Again Lecture*.

Een bijzonder welkom gaat ook uit naar Uwe Excellenties, ambassadeurs en andere hoge vertegenwoordigers van de landen die hier vanmiddag aanwezig zijn.

Dames en heren,

Straks zal Dror Moreh ons in zijn lezing meenemen in zijn werk als onafhankelijk film- en documentairemaker. In dat werk keert hij steeds terug naar een fundamentele vraag: hoe is het mogelijk dat de wereld – na de Holocaust en na de belofte ‘Nooit Meer Auschwitz’ – er telkens opnieuw niet in slaagt genocide en massaal geweld te voorkomen?

Dror Moreh is een internationaal bekroonde documentairemaker, bekend om zijn indringende films over macht, besluitvorming en morele verantwoordelijkheid.

Zijn internationale doorbraak kwam in 2012 met *The Gatekeepers*, waarin voormalige leiders van de Israëliëse veiligheidsdienst Shin Bet openhartig spreken over morele dilemma's, gemaakte fouten en de gevolgen van decennia aan veiligheidsbeleid. De film werd genomineerd voor een Oscar en vestigde zijn naam als regisseur die machtsstructuren durft bloot te leggen.

Daarna volgde *The Human Factor* uit 2019, over de vredesonderhandelingen tussen Israël en de Palestijnen in de jaren van president Clinton. Met *The Corridors of Power* uit 2022 richtte hij zich op de rol van de Verenigde Staten bij humanitaire crises en op de besluitvormingsprocessen die voorafgaan aan mogelijke internationale militaire interventies.

In *The Corridors of Power* onderzoekt Moreh hoe opeenvolgende Amerikaanse regeringen sinds de Koude Oorlog hebben gereageerd op genocides en grootschalig geweld. Aan de hand van exclusieve interviews met politici en diplomaten legt Moreh de morele en politieke dilemma's bloot die schuilgaan achter ingrijpen – of juist weggijken. De film werd bekroond met de Cinema for Peace Award 2023 in Berlijn en verscheen daarnaast als een achtdelige serie, die ook in Nederland werd uitgezonden.

Morehs werk wordt geroemd om zijn diepgang, cinematografische kracht en morele urgentie. Hij geldt als een van de belangrijkste documentairemakers van deze tijd: iemand die de mechanismen van macht en verantwoordelijkheid op het wereldtoneel onverbloemd zichtbaar maakt.

Met zijn huidige filmproject richt hij zich op het Derde Rijk en onderzoekt hij hoe beslissingen werden genomen binnen het nazistische machtscentrum.

Dames en heren,

De lezing van vandaag sluit nauw aan bij de doelstellingen van het Auschwitz Comité: het bevorderen van non-discriminatie, het verdedigen van grondrechten en het ageren tegen schendingen van mensenrechten. In dat kader verricht Dror Moreh bijzonder belangrijk werk. Zijn werk is urgent, actueel en wijst ons telkens op onze verantwoordelijkheid. 'Nooit meer Auschwitz' betekent immers ook 'niet weggijken'. Dror Moreh dwingt ons keer op keer om niet weg te kijken. Hij verdient daarom als geen ander de Annetje Fels Kupferschmidt Prijs 2026.

Tot slot wil ik u graag wijzen op de Nationale Holocaust Herdenking, die aanstaande zondag hier in Amsterdam plaatsvindt, in het Wertheimpark, vanaf elf uur 's ochtends. U bent van harte uitgenodigd.

Openingswoord door Linda Clewits, voorzitter Nederlands Auschwitz Comité
bij de Nooit Meer Auschwitz-lezing Januari 2026

NEDERLANDS COMITÉ